

AMERIŠKA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

LETO XLI. — VOL. XLI.

NO. 145

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JUNE 22, 1938

Pazite na vaše prve papirje!

Poročali smo te dni, da je postava glede podelitve ameriškega državljanstva onim ljudem, ki so nad 50 let stari, in ki so dospeli pred 5. februarjem, 1917 v Ameriko in imajo prvi papir, propadla. Senator Bulkley nam sporoča sedaj še podrobnosti. Postava je bila sprejeta lansko leto v zbornici poslancev, letos je pa bila odobrena od senatnega naturalizacijskega odseka, trikrat prečitana in končno je prišla na vrsto pred senatno zbornico v četrtek 16. junija. Ob 7. uri zvečer je bila postava sprejeta tudi v senatu. Edini nasprotnik postave v senatu, zagriženi senator Reynolds iz North Caroline, tedaj ni bil navzoč, ko je senat glasoval. Ko je pa Reynolds zvedel, da je bila postava v korist starih ljudi sprejeta, je pridrvel v senatno zbornico in zahteval, da se zbornica premisli. Tak predlog ima v senatu prednost in postava je bila umaknjena ter pride na vrsto tekotom prihodnjega zasedanja kongresa, ki se začne v januarju mesecu.

Kot nam zatrjuje senator Robert J. Bulkley je to le začasni poraz predloga, ki bo gotovo sprejet tekotom prihodnjega zasedanja kongresa, ker bo prišel na vrsto kot reden predlog in vse nasprotovanje nasprotnikov ne bo nič zaleгло. Večina senatorjev je za predlog.

Pred nami je uradni obris postave, ki nosi številko 6785, kalendarška številka 2198 in senatna številka 2099. Ena važnost pri tej postavi, za katero dosedaj še nismo vedeli, obstoji v tem, da za prosilce ameriškega državljanstva papirja, ki so stari nad 50 let, so prišli sem pred 5. februarjem, 1917, ne velja določba, da njih prvi papir ne sme biti nad 7 let star. Vpošteval se bo prvi papir vsake starosti. To je ogromne važnosti za tisoče naših ljudi.

Za danes si zapomnite to in razumite prav: Postava glede tujcemcev, ki so stari nad 50 let in bi radi postali državljani brez izpraševanja in šole, ni potrjena. Potrjena pa bo gotovo zgodaj v prihodnjem letu. In hranite svoje prve državljanske papirje. Kdor ga pa nima, naj si ga dobi.

Kitajska je prepričana, da bo zmagala.

Japoncem primanjkuje denarja in živeža.

Japonci so se ponovno začeli umikati

Hong Kong, 21. junija. Nekaj \$350,000,000. Izrednega v kitajskem položaju je, da četudi so bili Kitajci poraženi v ponovnih bitkah, četudi so izgubili svoja največja pristanišča in najbolj bogate province, pa so trdno prepričani, da bodo končno zmagali.

Angleški kot ameriški časniki karji so večraj obiskali mnogo najbolj vplivnih kitajskih voditeljev, ki so vsi izjavili, da Kitajska ne bo nikdar poražena in bodo morali Japonci prej odnehati.

Kar Kitajce izredno veseli je dejstvo, da se je znižalo narodno bogastvo Japoncev. Še pred enim letom so imeli Japonci v Zedinjenih državah \$400,000,000. To premoženje se je sedaj skršilo na

Mesto išče denar

Mestna relifna komisija je sklenila še v nadalje imeti relifne urade odprte, dasi ni nobenega centa v relifni blagajni. Medtem pa župan obupno zre na vse strani, kje bi dobil denar, da preskrbi živež za 60,000 mestnih relifnih klientov. Obrnili so se na državno davčno komisijo, od katere so zahtevali, da jim da \$400,000 na račun prodajnega davka v prihodnjem letu. Obenem se je župan Burton obrnil na razne banke za posojilo, poslal je v Washington več brzojavov, da dobi čimprej več WPA delavcev delo, sploh Burton gleda na vseh krajih in konceh, kak bi rešil položaj.

Smrtna kosa

Danes zjutraj ob 3. uri je umrla Mrs. Johana Roje, rojena Vidmar, 1269 Norwood Rd. Pogreb ima v oskrbi A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod. Podrobnosti prenesemo jutri.

Prošnja za razporoko

Mrs. Gertrude Kačar, 1233 Addison Rd., je vložila prošnjo za razporoko napram svojemu soprogu Mr. Frank Kačarju, 1233 Addison Rd.

Srebrna poroka

Iz Detroita se nam poroča, da bosta tam 25. junija praznovala Mr. in Mrs. Bernard Travnikar srebrno poroko. Mr. Bernard Travnikar je brat poznanega pokojnega slovenskega pionirja v Clevelandu, Georgea Travnikarja in stric councilmana Georgea Travnikarja v drugi vardi. Naše iskrene čestitke srebrno poročencema. Družina Bernard Travnikar stanuje na Dequindre St. ob Eleven and One Half Mile Road, v Royal Oak, Mich., takoj poleg Detroita.

Profit opere

Operna družba v Clevelandu, ki skrbi vsako leto, da dobimo v Cleveland Metropolitan operno družbo iz New Yorka, naznanja, da je letošnja operna predstava prinesla \$5,683 čistega dobička. Dočim v najboljših časih ni bilo dobička, pa je bil dobiček letos v teh slabih časih!

Delegatini

Društvo sv. Helene št. 193 K. S. K. J. je izvolilo sledeče delegatije: Uršula Rovšek in Margit Kogovšek. Namestnici sta: Frances Sušelj in Ivana Pust.

Hitler je zopet dal aretirati tisoče židov

Berlin, 21. junija. Na povelje Hitlerja so v Berlinu in v okolici večraj zopet aretirali tisoče židov, katere so obtožili veleizdaje. Ostali tisoči so pobegnili iz mesta ali pa tavalj po mestnih ulicah, ne vedoč, kam bi se podali. Ljudska druhal je napadla stotine židovskih trgovin in jih zaznamovala s sramotilnimi znamenji. Samo v Berlinu je bilo aretiranih nad 2,000 židov in nadaljni tisoči so bili vrženi v ječe v okoliških mestih. Nekateri so izpustili, potem ko so jih nekaj ur zasliševali, dočim so druge pridržali v zaporih. Par tisoč židov so odpeljali v koncentracijska taborišča, kjer bodo morali trdo delati. Da je groza še večja so židje napadani v svojih stanovanjih in trgovinah, katerih stotine je bilo izropanih, ne da bi policija pri tem kaj posredovala. Na trgovine so slikali ljudje napise kot naprimer: "Ogibljite se te smrdljive trgovine, kjer prodajajo same stenice in uši!" Zopet drugje je druhal namazala trgovine z napisi: "Tu prebivajo podgane in dihurji!"

Francija je udarila po lojalistični Španiji

London, 21. junija. Francija je prizadela hud udarec lojalistični Španiji, ko se je zedinila z Italijo in Anglijo, da se naredi konec vojne v Španiji. Ne samo, da je Francija zapovedala zapreti špansko-francosko mejo, tako da ne more nobena pošiljatev več k lojalistom v Španijo, pač pa je sklenila poslati tudi diplomatsko poslanstvo k generalu Francu, poveljniku nacionalistov. Obenem je Anglija na delu, da se začne odpošiljati tujcemske bočne iz Španije. Rusija je največ kriva, da se krvava borba v Španiji nadaljuje, ker želi, da dobi Španija komunistično vlado. Grožnja Francije, da slednja zapre špansko mejo je povzročila veliko bojazen pri lojalistih, ki so prepričani, da pride njih konec, kakor hitro jim Francija popolnoma obrne hrbet.

Smrtna kosa

V mestni bolnišnici je preminul Steve Goloboff, star 27 let. Rojen je bil v Macedoniji. Ranjki zapušča tu mater Konstantino in dva brata, Alexa in Krista. Družina stanuje na 1566 E. 34th St. Truplo pokojnega se nahaja v pogrebni kapeli A. Grdina in Sinovi na 1053 E. 62nd St., odkoder se vrši pogreb v sredo popoldne ob 1. uri. Pokopan bo na ruskem pokopališču. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Zaprta banka

Iz Tuckahoe, N. Y., se poroča, da je v letu 1933 med drugimi bankami zaprla tudi lokalna Crestwood National banka. Jutri pa bo banka izplačala vsem svojim vlagateljem njih ves delež vlog, poleg tega pa dobijo vlagatelji 3.5 procenta obresti za ves čas, dokler je bila banka zaprta. Banka je imela nekako tri milijone dolarjev vlog.

Dovolj trublja

Sodnik Welsh je oprostil farmarja Stelterja, ki je bil obtožen kršitve postave glede prodaje opojne pijače. Farmar ima nadoho, velike dolgove, bolno ženo in tri male otroke. "Dovolj ima trublja," je rekel sodnik.

Vlada je vpeljala preiskavo glede propagande tujcev

Washington, 21. junija. Poseljni odsek zbornice poslancev v kongresu je vpeljal ogromno preiskavo, ki naj dožene, kakšno propagando vodijo tujcemci v Zedinjenih državah. Ako so ameriški državljani v zvezi s tujcemsko propagando, tedaj bo tudi proti njim vpeljana enaka preiskava. Ta preiskava se bo razlikovala od dosedanjih v tem, da ne bo javna, pač pa tajna. Dostop k preiskavi in zaslišanjem bodo imeli samo časniki-karski poročevalci. Kongresni odsek je poklical na pomoč vse poizvedovalne agencije zvezne vlade. Pomagati bo moral tudi oddelek zvezne tajne policije, kar se dosedaj še ni zgodilo pri nobeni preiskavi. Kongresman Dies iz Texasa je načelnik preiskovalnega odseka. Preiskava se bo začela v Los Angelesu in se bo pomikala proti vzhodu, dokler ne pridejo kongresmani v New York. Trajala bo sedem tednov. Kongres je dovolil za to preiskavo \$100,000 za stroške.

Japonci se umikajo radi silne poplave

Šangaj, 21. junija. S čolni in splavi se umika japonska armada iz Honan province, ki je popolnoma preplavljena. Še pred nekaj tedni so Japonci v isti provinci z največjo naglico napredovali. Vse njih napredovanje je bilo zaman. Voda je hujša kot topovi. Iz Hankova se poroča, da so japonske čete namenjene sedaj za Šansi provinco, kjer je glavni stan ruske komunistične armade in skoz katere provinco dobivajo Kitajci svoje potrebščine iz Rusije. Ako se Japoncem posreči zasesti Šansi provinco, tedaj so Kitajci izgubljeni. Medtem pa Kitajci okupirajo mesta, katera so Japonci zapustili v Honan provinci. Japonci so pustili za seboj mnogo vojnega materiala, katerega radi poplave niso mogli odpeljati s seboj.

Španski veterani

V Clevelandu se te dni vrši konvencija španskih veteranov, to je onih ameriških vojakov, ki so se v letu 1898 borili proti Špancem, katere so pregnali iz Kube in iz Filipinskih otokov. Kakih 6000 veteranov se nahaja v mestu v slikovitih uniformah. Večraj so paradirali po mestu. Parade se je udeležilo do 10,000 ljudi.

Na obisku

Iz Chicage je dospela na dvotedenske počitnice Mrs. Jennie Vidic k sorodnikom družine Frank Leskovic na Hubbard Rd., North Madison, Ohio. Lahko se bo naužila svežega zraka in nazobala sladkih črešenj. Dobrodošla!

Kandidat socialistov

John Taylor, ki je predsednik šolskega odbora v Toledo, Ohio, je bil imenovan od socialistične stranke, da kandidira za gubernerja države Ohio pri novemborskih volitvah. Pri primarnih volitvah socialisti nimajo kandida-tov.

Za nove šole

Šolski odbor v Clevelandu je odredil nadaljnih \$7,917,000 za gradnjo novih šol in za popravilo starih. Šolski odbor pričakuje, da bo zvezna oblast potom WPA delavcev prispevala svoj delež, da se načrt uresniči.

Nacijski uradniki kot ogle-duhi v Ameriki

New York, 21. junija. Velika zvezna porota v tem mestu je s privoljenjem državnega oddelka ameriške vlade imenovala dva višja uradnika nemškega vojnega ministerstva in zaeno z njima 16 drugih Nemcev, med njimi dve ženski kot nevarne zarotnike in vohune, ki so se zarotili proti Zedinjenim državam in širili nacijsko propagando v Ameriki. Velika porota je bila pet tednov na delu, da je doprinešla dokaze proti vohunskim Nemcem. Dva višja nemška častnika Otto von Bonin in Herman Mendel sta vodila zaroto. Oba častnika sta pridržana nemškemu vojnemu ministerstvu. Kaj enakega se ni zgodilo v Zedinjenih državah že od svetovne vojne ne. Vohuni so imeli nalogo krasti načrte vojaških zrakoplovov, načrte obrežnih trdnjav in vojnih ladij. Štiri vohune so že aretirali, dočim bodo drugi prijeti te dni. Vohunski zadevi ni prizadel noben ameriški državljani in so Nemci delali na svojo roko.

Številni predsedniški kandidati na vidiku

Washington, 21. junija. Do leta 1940 je sicer še precej daleč, toda skoro dnevno se oglašajo novi demokratje, ki dajo javnosti razumeti, da so pripravljeni sprejeti predsedniško kandidaturu demokratske stranke. Med zadnje imenovanimi je državni tajnik Cordell Hull, ki uživa v ameriški javnosti precej visok ugled. Toda vsi kandidati so negotovi, ali naj se resno izjavijo ali ne, kajti predsednik Roosevelt še ni povedal, če bo on v tretji kandidiral za predsednika ali ne. Dokler se predsednik Roosevelt ne izjavi, ne more noben drug "kandidat" z besedo na dan. Kot drugi kandidat se omenja sedanji podpredsednik John Garner in kot tretji pa generalni poštni minister James Farley. Kot znano so predsednika Roosevelta časniki nedavno vprašali, če misli sprejeti tretji termin, toda Roosevelt ni dal nobenega odgovora.

Metri za parkanje

Mestna zbornica je večraj naročila 3000 metrov za parkanje avtomobilov. V enem mesecu bodo že postavljene. Metri bodo zaenkrat samo za poskušnjo, in sicer za eno leto. Če se obnesejo, jih bo mesto kupilo, dočim jih bo za prvo leto dobilo samo v najem. 29 councilmanov je glasovalo za metre, trije proti, med temi tremi sta bila Novak iz 23. varde in Vehovec iz 32. varde.

Štrajk v Pittsburghu

Že od zadnjega petka se vrši v Pittsburghu štrajk pri dveh popoldanskih angleških časopisih. Lastniki so izjavili, da so pri volji pogajati se glede plač in delovnih ur, toda so proti zaprti delavnici.

"Blokada"

Katoliške organizacije v Zed. državah so dvignile protest proti kazanju slike "Blockade," ki predstavlja prizore iz vojne med španskimi lojalisti in nacionalisti. Film ni drugega kot navadna socialistična propaganda.

Vlada bo morala narediti načrte za stalno pomoč brezposelnim. WPA uradniki trdijo, da depresije ne bo še tako hitro konec

Washington, 21. junija. Voditelji WPA vladnih del so večraj izjavili, da nikakor ne vidijo konca depresije in da bo morala vlada narediti stalen program, da pomaga onim, ki so brez dela in zaslužka in to ne po njih krivdi.

"Brezposelnost," pravijo vladni uradniki, "je danes najbolj akuten problem in vlada se mora v takem položaju zavedati svoje odgovornosti. Noben drug problem ni danes tako akuten kot problem brezposelnosti."

"In dočim se čuti na eni strani vlada moralno odgovorna, da pomaga brezposelnim, pa nastalo

ja na drugi strani vprašanje, odkod bo prihajal denar za javna dela in za podporo brezposelnim. "Brezposelnost danes ni več začasna skrb vlade. Računati je treba, da bo med nami v večji ali manjši meri neprestano. Predvsem je potrebno, da se naredi program brezposelne zavarovalnice."

"Lokalna pomoč brezposelnim je danes izven vprašanja. Taka pomoč je bila vselej samo za silo in je odnehala takoj, ko je brezposelnost nadaljevala preko gctove dobe. Zvezni vladi ne preostaja drugega kot iti na delo."

Anglija skuša končati špansko civilno vojno in tako pomiriti Hitlerja. Pritisk na Francijo

London, 21. junija. Ugodni trenutek je prišel v Evropi, da nastopi Anglija glede Španske in konča krvavo civilno vojno. Anglija bo pri tem dobila najbrž sodelovanje Francije, ako more Chamberlin pregovoriti tozadevno Daladierja.

Francoski ministerski predsednik Daladier je poslal parlament domov in tekotom poletja parlament sploh zboroval ne bo. To da priliko Daladierju, da ukrene samostojne korake, ne da bi bil neprestano napadan v parlamentu.

Angleški ministerski predsednik je bil tekotom preteklega tedna nenavadno zaposlen, da reši špansko krizo. Kajti dokler ni španska vojna končana se ne more govoriti o pogajanjih med Anglijo in Nemčijo in tako garantirati mir v Evropi.

Enako tudi Mussolini. Anglija je sklenila prijateljsko pogodbo z Italijo, toda pogodba glasom dogovora ne more stopiti v veljavo prej, dokler ni rešena španska kriza in civilna vojna končana.

Edina ovira, da španske civilne vojne še ni konec, leži sedaj v Rusiji, ki je zadnje čase poslala silne množine orožja in streljiva lojalistom. Zato si Anglija prizadeva, da pregovori Francijo, da popolnoma zapre mejo proti Španiji in da ne dovoli več pošiljanja ruskega orožja v Španijo.

Ako ostanejo lojalisti en mesec brez novega orožja in opreme, tedaj se bodo morali podati in v Evropi nastane mir. To opravilo sedaj vrši Anglija, ki je prepričana, da dobi Francijo na svojo stran.

V domovino potujejo

Danes odpotujejo iz New Yorka na parniku Ile de France sledeči naši rojaki in rojakinje v staro domovino na obisk: Miss Agnes Lach v Podvelki vrh, Mrs. Angela Virant v Bukovec pri Vel. Laščah, Mrs. Pauline Suša v Storijske na Krasu, Mrs. Mary Štrukelj na Štajersko v Braslovce, Mrs. Ana Tomšič v Šmihel, Mrs. Viktorija Pianekski s sinom v Ljubljano, Miss Antonija Navoda v Mengeš, Mrs. Ana Lužar v Ljubljano, Mr. James Pekol v Rakovnik, Mr. Victor Kuko-vica v Ig Studenec, družina Kirinčič v Opatijo, in družina Ponikvar iz Warren, O. v Bloke. Tem potnikom se seveda še pridruži velika skupina drugih članic Slovenske Ženske Zveze. Ti potniki potujejo s posredovanjem trdke Kollander. Želimo jim prav srečno in udobno potovanje, mnogo razvedrila v starem kraju in enako srecen povratek.

Shod tehokratov

Nocoj večer se vrši ob 8. uri sestanek vseh članov tehokratov v Slov. delavskem domu na Waterloo Rd., soba št. 3.

V bolnišnici

Preteklo soboto večer je bila odpeljana v St. Alexis bolnišnico s Svetkovo ambulanco Mrs. Josephine Zorko, 19861 Tyrone Ave. Obiski začasno niso dovoljeni.

WPA projekt

Zvezna vlada namerava odobriti projekt za povečanje električnega omrežja v Clevelandu, kar bo veljalo \$1,680,000. Enak projekt je odobren za Fairport Harbor, Ohio, ki bo veljal \$155,000 in za Newton Falls, Ohio, ki bo veljal \$205,000.

K molitvi

Podružnica št. 10 S. Ž. Zveze prosi članice, da se udeležijo molitve nocoj večer ob 7:30 za pokojno Helen Klisurich, katere truplo se nahaja v mrtvaški kapeli A. Grdina in Sinovi na 62. cesti.

Zadušnica

V petek 24. junija se bo brala sv. maša zadušnica za pokojnim Johnom Skerl ob priliki tretje obletnice smrti ranjkega. Sv. maša bo darovana ob 6. uri zjutraj v cerkvi Marije Vnebovzete. Prijatelji in sorodniki ranjkega so prijazno vabljeni.

Mr. Jacob Lencl

Za pokojno Mary Paulich je daroval za venec Mr. Jakob Lencl in družina in ne Mr. Lencl, kot je bilo omenjeno.

Roosevelt govori

Predsednik Roosevelt bo govoril potom radia vsemu ameriške-mu narodu v petek ob 9:30 zvečer. Pojasnil bo splošni položaj in govoril bo o bodočih načrtih.

Iz bolnišnice

S Svetkovo ambulanco je bila pripeljana domov Mrs. Jennie Kunstel, 19805 Muskoka Ave. Želimo ji, da bi kmalu in dobro okrevala.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 145, Wed., June 22, 1938

Kongres o komunizmu

V kongresu je nadaljeval kongresman O'Connor s svojim govorom sledeče: "Najbolj rodovitno polje, kjer upajo pridobiti komunisti svoje pristaše, je delavsko polje. Že skoro devet morajo ameriški delavci prenašati težave in gorje brezposelnosti. Naša vlada je sicer naredila, kar je mogla, da je vsaj deloma olajšala gorje, toda problem je komaj dotaknjen. V istem času so pa bili komunisti na delu pri delavcih, in sicer v naših starih in novjših delavskih unijah. Zlasti pa so pritegnili k sebi precej zamorcev, katerim obljubujejo paradiz na zemlji, ako vlečejo z njimi.

"Milijoni naših WPA delavcev so postali najbolj uspešne žrtve komunistov The Workers Alliance n. pr. je absolutno komunistična. Da, celo naša armada in vojna mornarica ni popolnoma varna pred komunistično kampanjo. Komunisti delujejo na to, da bi bil ameriški narod brez obrambe, kadar bi obrambo najbolj potreboval.

"Amerika se bo menda zbudila, kadar bo prepozno. Gotovo bi morali ljudje paziti na te nevarne valove, ki nam grozijo pogubljenju. Neki veliki Amerikanec je nekdaj rekel, da vseh ljudi ne more dolgo vleči za nos. In če se večina ljudi za gotovo dobo poda zapeljivim naukom, pa nam vseeno grozi propad demokracije vsaj za nekaj časa. Jaz mislim, da imajo ameriški državljani še vedno toliko zdravega in svobodnega razuma v sebi, da ne bodo sledili suženjskim metodam zaplenjenja privatnega premoženja in diktatom maloštevilnih diktatorjev.

"Najprvo gre vera in versko prepričanje, potem gre privatna lastnina in končno osebna svoboda. To vidimo, da je fakt v vseh diktatorskih državah. Nekdaj še dokaj svobodni ljudje postanejo čez noč orodje izkoriščevalnih diktatorjev. V Ameriki gre to sicer bolj težavno naprej, toda če bodo ljudje spali, jih zadene komunizem preko noči. In poslovi se bomo od naše demokratske ustave, poslušali bomo povelja analfabetov iz Moskve in potrebni bodo krvavi boji, predno pridemo zopet k nekdanji svobodi.

"Tovariši v kongresu, to niso prazne besede! Kdor ima količjak razuma in posveča vsaj del svoje pozornosti dogodkom okoli sebe, ta mi bo pritrldil. Ideologija komunizma je tako tuja amerikanizmu, da se je čuditi, kako ljudje pobirajo komunizem. Res je, da se je komunizem največ razširil potom tujezemskih agitatorjev v tej deželi, ki niso niti državljani, da je komunizem podpiran s milijoni, ki prihajajo iz Moskve, toda oprijel se je tudi nekaterih sicer razsodnih Amerikancev, ki se bodo bridko kesali svojega nastopa, kot se kesajo danes delavci v sovjetski Rusiji. Ali v resnici zelite vojaško vlado, tajno policijo, ki bo noč in dan prežala nad vami, da vaši sorodniki ne bodo vedeli, kdaj zginete in kdaj vam pade glava na morišču?

"Liberalizem, kot ga mi poznamo, je tako daleč od komunizma kot severni in južni tečaj. Enakih teorij ne moremo trpeti na enem in istem mestu. Karl Marx je sovražil liberalizem in je posvetil vse svoje življenje, da bi ga uničil. In isto delajo vsi oni, ki verujejo v njegove perverzne teorije, ki so morilke prave demokracije. Da, Amerika je še preveč liberalna, kajti prenaša napade na lastno kožo, toda povem vam, tovariši v kongresu, da imajo tudi Amerikanci mejo potrpežljivosti in da bo enkrat zagrmelo, in tedaj bo konec hujškanja proti ameriškim ustanovam in demokraciji.

"Teorija nekaterih je, da ne smemo nikogar razžaliti, niti naših nasprotnikov ne, igramo baseball tudi z onimi, ki nas očitno sleparijo v pogubljenju. To je ideja demagogov, ki bi radi zavladali v Ameriki.

"Dajte, da vam spregovorim zadnjo resno besedo: "Amerika vzbudi se! Ni ga ameriškega državljanja, ki bi mogel biti komunist, obenem pa ameriški državljan. Vi ne morete ob enem in istem času tajiti Boga in hoditi v cerkev. Vi ne morete služiti Bogu in vragu obenem. Eno ali drugo! Do dognanja te dogme mora priti prej ali slej. Vi ne morete služiti kajzerju in obenem prisegati na ameriško ustavo. Vi ne morete sprejemati obenem povelja od komunističnih diktatorjev, obenem pa služiti demokratski republiki. Amerika, zbudi se! Skrajni čas je!"

Tako je govoril kongresman John O'Connor iz države New York v kongresu Zedinjenih držav in je žel za svoj govor toplo priznanje.

Kaj pravite!

Najvažnejša oseba v politiki je danes precinktni načelnik. Včasih nismo niti vedeli, kdo so precinktni načelniki v vardi. Danes pa ti držijo v rokah politiko v okraju in snubecev imajo nič koliko.

Menda ni bilo pri posameznih volitvah še nikoli toliko raznih kandidatov, kot jih bomo imeli v Ohio letos. To je znamenje, da je v politiki še največ kruha, čeprav je včasih zamesen iz kaj slabe moke in brez droži.

Ameriški komunisti, ki so oni dan izjavili, da so z vsemi štiri rimi za ameriško ustavo, so s tem povedali, da so za svobodo in demokracijo, kar se tiče njih, na drugi strani bi pa radi imeli diktatorski bič za pripadnike vseh drugih strank. Jih precej poznamo te tičke in njih demokracijo.

BESEDA IZ NARODA**Vam, ki odhajate v domovino**

Za srečnega imamo tega ali to, kateri odhajate na obisk svoje matere domovine. Skoro ga ni med nami, da bi ne imel tistih želja pohiteti nazaj v tisti spominski raj, kjer je preživel mlada leta.

Vsako leto jih več odhaja nazaj domov na obisk. Z srčnimi željami odhajajo na dolgo pot, težko se tukaj poslovijo, srčno in prisrčno se tam objamejo z svojimi, pa težko teško se vračajo od njih, ko čas obiska tako hitro premine.

V tem kratkem času tekočih par mesecev je treba čas pravilno vporabiti. Skoro ne izplača se potovati samo za dva meseca; od tega še potovanje odštejete, pa nimate za obisk domovine ničesar za vašo korist. Na potovanje bi si moral potnik vzeti vsaj pol leta ali še več. To je pa sicer vsakemu nemogoče v razmerah, v kakršnih se naše družine danes nahajajo. Vendar se pa dobijo ljudje, ki bi se lahko za daljši čas odstranili in v domovini bolj vdomačili, če bi tam ostali za daljši čas.

Sam imam skušnjo od takih obiskov, ker sem že štirikrat potoval. Kdor potuje šele prvič, ne bo časa vporabil za dobro korist. Ko se bo vrnil, mi bo žal, da je mnogo in mnogo zamudil, kar bi lahko vide in poskusil, če bi bil doma čez boljše vporabil.

Ko se človek prvič vrne po dolgih letih domov, mu je do ma vse tuje. Ko pride do domače grude, se mu v srcu pojavi prava domovinska ljubezen. Pred oči mu stopi sama miloba in srce se mu topi v milobi. Kmalu zatem pa se v njem poraja velika ožnost proti Ameriki. Prisrčnost, katere je okusil pri prihodu v domovino, se razgubi. Radi pomanjkanja komoditete, katere je bil navajen v Ameriki, mu prične postajati doma nekako nerodno. Kmalu mu gredo na misel stvari, ki ga naredajo ludušnega in misli ti začne, da je nespametno ko je prišel domov v ta revni kraj, kjer ljudje vse drugače revno žive. Kamor pogleda je vse tako revno, vse tako starinsko in vse drugačnega duha. Vse ti ga naredi otožnega in kar za mu je, da je prišel tako daleč in za tako obilne stroške in sedaj bo moral še tako dolgo pot narediti, da pride nazaj. Take misli objamejo slednjega ko pride domov, posebno še če je tak potnik osamljen. Vse drugače je, če ima družbo, s katero se zabava in potuje in njo kar naprej. Če je pa sam je kmalu zadovoljen se vrniti nazaj. Imamo že več dokazov da so se vrnilo že nekateri ob 10 dneh, drugi ob dveh tednih, samo radi otožnosti in domišljij, da je nespametno zanje ker so prišli.

Ko pa se potnik malo udomači in preživi tiste domišljije, se mu prične svitati bolj obzorje, vse mu postaja bolj domače. Kmalu se privadi navad in tiste revščine, kjer ni komoditete v hišah kakor je v Ameriki, kjer je bil navajen preprog v hišah, finih mehkih postelj, lepega pohištva in omizja pri obedih itd.

Dokler se človek nahaja tam še ne ve, kaj je zanj najvažnejše da vidi doma. Ko se vrne nazaj v Ameriko, bo šele pogrešal kar je videti in vedeti iz domovine zamudil. Radi tega je moj skromen namen priobčiti nekaj nasvetov, da se jih vsak potovalec posluži. Vselej, kadar sem potoval v domo-

vino sem potoval radi tega, da sem potem, ko sem vrnil, bil v Ameriki bolj zadovoljen in priden, kakor sem bil poprej. Mi ljudje smo že taki, da če živimo v dobrih odnosih, da pozabimo na one, kateri ne živijo v takih odnosih. Tudi v dobrih odnosih radi zabavljamo čez stan in čez ugodnosti in se prav radi in vedno pritožujemo kako nam je slabo, da bi nam bilo lahko bolje.

Radi tega je obiskati domovino najbolj koristno iz tega namena, da se človek tam doma natančno seznani s življenjem, ki ga naši rojaki imajo. V tem je potrebno ž njimi biti vsak dan od jutra do večera, ž njimi jesti in ž njimi delati. Pogledati kaj da imajo za obleči in kolikrat se za preobleči, kakšna je njih decola v obleka z obuvati vred. V tem se bo našlo precej nauka za potem, ko se vrnete nazaj. Potem je treba z ljudmi pri mizi jesti in iti ž njimi na delo vsak dan, kakor to delajo vedno naprej doma. V tem se bo zopet našel nauk razlike med domovino in Ameriko. Ob nedeljah pa iti ž njimi v oddaljeno cerkev k božji službi, peš seveda, brez avtomobila.

Ko ste doma, zamislite se globoko, da ste doma. Razmislite na položaj, ki ga doma preživljajo vsi rojaki v stanju, v kakršnem so. Mogoče da je v nekaterih kmečkih hišah malo bolje, a večina družin so v skromni udobnosti, v kakršni smo bili poprej mi, predno smo odšli v Ameriko a smo vse pozabili. S persom ali s pripovedovanjem se ne da tako prikazati, kakor če se človek sam tega osvedoči, če se med njimi vsega tega sam pouči. Pojdite v hiše sosedov v vasi kjer ste, pojdite v hiše takih, ki morajo živeti po drugih hišah v najemu in še živeti od dela rok pri drugih. Le dobro vse to ogledajte in presodite, pa boste prišli nazaj drugačnih mislih o domovini, nego si jo sedaj predstavljate. Kdo gre v domovino s takim namenom, ta bo našel doma velko nauka in bo, ko se bo vrnil Ameriko veliko bolj spoštoval in se zanj potegoval. Naše življenje tukaj v udobnosti nas je vse pokvarilo tako, da sedaj še s to udobnostjo nismo več zadovoljni, marveč vedno moledujemo kako nam je slabo za življenjski obstanek. Ko smo pa dospeli v Ameriko, smo v revnih časih takoj si prihranili denar in smo rekli, kako srečni da smo in da nam nič kruha ne manjka. Obiskati domovino je potrebno, toda le iz namena, da se človek zaveda kako se v domovini živi. Bodite pa previdni in skromni, nikar se ne kažite, da ste in to in to da ste Amerikanci in tako dalje, ker bi s tem vzbujali v ljudeh doma nezadovoljstvo in neprijetne vtise. Nikar se nobeni navadi doma ne čuditi, vsako njih stvar odobrujte, zato je tako, ker ne more biti bolje in drugače. Če imate tukaj bolje, si to ohranite v spominu, one svoje doma pa tolažite in jim dajte poguma, da bodo lažje vztrajali in da bodo ohranili na vas dober spomin. Mnogokrat ljudje naravnost greše, ker se doma preveč ponašajo s tem, kar imajo tukaj v komodnosti. Kadar smo doma, naj nam bo to kar je v domovini vse ljubo in drago, četudi se nam ne zdi, da je tuje, ker smo se tega že odvadili.

Anton Grdina

bodo silno hvaležni in Bog vam bo za to plačnik.

Ko pridete v Ljubljano, boste sijajno sprejeti! Cast mesetu Ljubljani, da se je zavzela za take vsprejeme skupin, ko prihajajo v domovino. Pri tem pa nikar ne pozabite, da je to rečna domovina, ki je vas pogostila. Ostanite ji zato tudi hvaležni. Koder boste potovali ne pozabite da ste v Jugoslaviji, da niste v Ameriki. Vediti, da vas bo vsakdo poznal, da ste iz Amerike prišli, nikar pri tem ne kažite nobenega amerikanizma, ne v besedah in ne drugače. Povsod skušajte biti vljudni in obnašajte se prav tako kakor se obnašajo doma. Drugače delate nečast sebi in ostalim nam naseljenjem, ki smo tukaj, ker bi sodili da so vsi rojaki v Ameriki vam podobni. Povsod imejte dobro besedo za Ameriko, prav tako za Jugoslavijo, ker tam ste pod drugo vlado, ki je v tem oziru vse bolj natančna glede tujcev. Četudi ste doma iz Jugoslavije, ste sedaj vendar na potnih listih kot tujci. Nikar si ne dajte misli v glavo, da ste v svoji domovini, ker ste tako rekoč v tujini v pravem pomenu besede. Mnogi ste postali med tem časom Amerikanci in ste se domovini tako rekoč že odpovedali, radi tega morate paziti na besede in na vse druge prilike. Dokler se boste pa dostojno obnašali vas bo vsak spoštoval in povsod boste s spoštovanjem sprejeti in tudi protektirani, ker država je v tem zelo naklonjena potnikom in obiskovalcem.

Zelo rad bi bil z vami, toda ni bilo mogoče. Vem, da boste prinesli nazaj zelo zanimivih spominov in slik iz domovine ki bodo pričale, kje in kdo d ste bili. Sam sem zelo priporočal odboru SZZ, da naj se potrudijo, da prinese s seboj domovino v slikah. Vem, da se bo tudi zgodilo. Prinesite nam v slikah naše rojake, kateri boste našli pri delu in mizi, na polju in pri cerkvi. Obiščite Gorenjsko in Dolenjsko, pa ne pozabite tudi Notranjske in pojdite v Zagreb in Beograd. Da vidite, kje biva ves jugoslovanski rod. Iskrene pozdrave na pot in do povratka!

Anton Grdina

Sledimo narodnemu klicu

Direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. v imenu odsekov in delniških društev vlijudno vabi rojake iz Clevelanda in okolice na velik piknik, k skupno priredijo v nedeljo dne 26. junija na Močilnikarjevi farmi.

Razumeti se mora, da to ni prireditve, ki ima samo namen zabave, ampak je namen odpočitka korporaciji do boljšega uspeha, ker čisti dobiček je namenjen za prizidavo novega prizidka sedanje stavbe Slov. doma.

Prepričani smo, če nam piknik povoljno uspe, da je to zadnji apel na pomoč tej korporaciji. Prepričan je direktorij korporacije, če nam to polletje uspe postaviti prizidek (salun) da nam bo v bližnji bodočnosti možno izboljšati domove dvorane in vse, kar se je pokazalo v postrežbi neprikladno in nezadostno.

Naši dolgovi se mesečno zmanjšujejo, plačila in odplačila se točno izvršujejo kljub velikemu brezdrlju in finančni krizi. Mesečni dohodki še vedno krijejo mesečne stroške in upajati je, da na tem tudi ostane, če kriza močnejše ne pri-tisne.

Vsi to vemo, pa najsi bomo kakoršnjegakoli prepričanja, da nam je narodni dom neobhodno potreben. Vsi tudi to vemo, da narodni dom rabi pod-

pore vseh rojakov, če hoče obstojati in obratno moramo mi dati podporo onim, ki se borijo za svoj obstanek na narodnem polju. Neizpodbitno je dejstvo, da Slov. dom na Holmes Ave. rabi podporo katoliških društev in ondoto.faro, kakor ti rabijo narodni dom za svoje prireditve. Delati se mora roka v roki in korporacija Slovenski dom ne sme poznati nikake razlike v mišljenju in nazorih. Pod narodno streho mora biti doma le narodna misel, ki nas druži v skupni volji narodnega dela. Kdor hoče imeti predsodke naj jih ima izven teh prostorov, če hoče sebi in narodu dobro.

Vse hvale je vredno dejstvo, da se tega strogo drže vsa društva, kakor tudi posamezniki, zato tudi imamo uspeh in ga bomo v nadalje imeli, če bomo znali spoštovati prepričanje posameznika ali skupine. Pridite v nedeljo v naše posete in prepričali se boste, kako znamo Collinwoodčani skupaj držati, kakor se gre za našo narodno stvar in naše narodne ustanove.

Joško Penko, tajnik

O Slovenski moški zvezi

Barberton, O. — Naš priljubljeni list Ameriška Domovina je prinesla v šte. 137 novico, da se je v Barbertonu ustanovila Slovenska moška zveza. Ako si predstavljamo pravi pomen te nove organizacije, bomo prišli do prepričanja, da je bila taka akcija zelo potrebna. Kdo bi pa morda sodil, da bo ta zveza nasprotna že ustanovljeni Slovenski ženski zvezi. Nikakor ne! Ta moška zveza se je ustanovila samo za pouk moških, za njih dolžnosti in pravice, katere je tako malo danes po svetu.

Dragi rojaki po širni Ameriki. Danes vidimo mnogo mož, katerih žene delajo v tovarnah, možje pa tavajo brez dela okoli in se ne zavedajo, da je njih dolžnost skrbeti zase in za svojo družino, če se zavedajo svojih dolžnosti kot zakonški možje in družinski očete.

Slovenska moška zveza se je ustanovila v Barbertonu na 3. junija 1938 z 9 člani. Ko je prišla stvar v javnost, se jih je priglasilo pri spodaj podpisanim 28 članov. Koliko se jih vpisalo pri tajniku in blagajniku pa še ne vem natančno, samo toliko vem, da presega sedaj število članstva že veliko čez 50.

Vsem članom Slovenske moške zveze naznanjam, da se vrši v petek 24. junija ob sedmih prva seja in sicer v farin klubovih prostorih. Na tej seji se bo izvolilo odbor in ukrenilo druge važne stvari za nadaljnjo poslovanje Slovenske moške zveze.

Pridite na to sejo v petek vsi člani in pripeljite s seboj svoje prijatelje, ki še niso pristopili. Kdor se vpiše v SMZ do 24. junija, bo štet kot ustanovni član. Zato na noge možje! Pristopite sedaj. Pokazali boste, da ste tudi vi mož ali fant od fare. Vsa pojasnila o tej novi organizaciji boste dobili na seji v petek večer. Prijateljske pozdrave vsem čitateljem Ameriške Domovine,

Fred Udovich, zač. predsednik.
 183-22nd St. Barberton.O.

Revni otroci

Kakih 600 revnih otrok iz Clevelanda je te dni odšlo v razna letovišča, katera vzdržuje Community fond. Za nekaj tednov jim ne bo treba skrbeti, kaj bodo jedli in kje bodo spali. Otroci ostanejo v raznih letoviščih od treh do pet tednov in dobijo vso oskrbo popolnoma za-
 stonj.

Balincarska tekma na Jutrovem

Balincarski klub na Jutrovem je imel svojo redno sejo 10. junija in smo na tej seji ukrepali in tudi sklenili, da bomo imeli balincarsko tekmo v nedeljo 26. junija, začetek ob eni popoldne. Torej vsi, kateri ste temu športu tako naučeni, dobro veste, kaj da je ta šport. To je ravno tako kot bolezen revmatizem, ki navadno nastopi pozimi, bolj v mrazu, balincarski revmatizem je pa poletna bolezen. Kadar človek pride na te prostore, posebno še, ker so sedaj tako urejeni ne more odnehati. Ako ne gre balinat, ga začne tisti balincarski revmatizem lomiti, kadar pa le malo otiplješ tiste krogle, te pa bolezen takoj pu-sti. Taki so torej balincarji.

Prepričan sem, da mi bo France s hriba to pritrldil. Saj ga večkrat vidim, ko pride s hriba na Jutrovo z izgovorom, seveda, da ima kake važne opravke. Ko se pošteno naba-lina, gre veselo domov. Le še pridi, France, boš vedno dobil priliko za balinat. In kot sem slišal, ravno zdaj France organizira bataljon balincarjev na clev. hribu, da pridejo v nedeljo na Jutrovo, da se bodo udarili. Slišal sem, da mu pomaga tudi Frank Pugelj. No, saj Franceta vsi ubogajo. V slučaju poraza je pa vsega on kriv.

Pa nič se ne bojte! Naši so letos slabo organizirani, torej imate lahko veliko upanje. Kdo bi se pa tudi ne potrudil za tako lepe nagrade, posebno še v teh slabih časih, ko se denar tako potrebuje. Tukaj se ga bo pa tako z lahkimi zasluzili. Takih prilik je malo. Nagrad bo več in tudi precej velike bodo. Pa vse v gotovini. Bo prav tako kot plačili dan v tovarni.

Ko sem lansko leto vabil na tako tekmo, je bila udeležba prav velika. Približno 500 ljudi je bilo prišlo. Letos jih pričakujemo pa še več, ker je več zanimanja in se bolj potrebuje nagrad.

Torej vsi na Jutrovo na 26. junija. Vsi ste dobrodošli. Vsi boste dobili postreženi z jedjo in prav dobro pijačo in najbolj spretni bodo dobili pa še nagrado. Nekaj prav pomiselnih srečnih želj imam tudi jaz za kako nagrado, pa ne vem kako bo. Tukaj ni treba nič srece, ampak izurjeno roko in pa da se ti krogla privadi. Pa da se vidimo v nedeljo 26. junika pri Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

Anton Vatovec

DOEATNA ZAHVALA

K moji zahvali gg. trgovcem dodam še imena Mr. A. Bašca iz 61. ceste in Mrs. Erste iz Schade Ave., ki sta darovala za prireditve kulturnega vrta. Imena sem zvedela šele danes, zato oprostite.

Marjanca Kuharjeva.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem vsem dragim prijateljem in prijateljicam ter sestram SZZ za lep večer, katerega ste mi pripravili v veselo presenečenje kot v slovo pred odhodom v staro domovino oziroma da še enkrat vidim moj rojstni kraj. Mnoge lepe besede, katere so tako laskavo izražali moji iskreni prijatelji ter mnogi pozdravi in voščila me bodo spremljali po vsem potovanju kakor tudi v mojem srcu ostale v najlepšem in najtrajnejšem spominu.

Bog nas čuvaj do snidenja čez par mesecev! Ostajam vam vedno toplo hvaležna ter vas vse skupaj srčno pozdravljam,

Vaša udana
 Albina Novak.

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Pravili so tudi, da je v tistem Karanirwan hanu ujet trugevec, odkupnino zahteva od njega Žuti, tako so pravili. Pa smejali so se, ne bodo ga izpustili, če bi odkupnino tudi plačal, izsilili bodo iz njega ves denar in vse njegovo premoženje, nazadnje pa ga bodo le ubili."

Iznenaden sem prisluhnil. Je bilo le res, kar sem slutil —

Že v Odrinu sem pri Hulamu zvedel, da je pri skader-skem veletrgovcu Galingreju v službi Hamd el-Amazat, človek, ki sem ga pred meseci srečal v Alžiriji in že tistokrat zalotil pri velikem zločinu. Koj sem zaslutil, da tudi z Galingrejem ne namerava nič dobrega. Obenem smo pri Hulamu razkrinkali njegovega uslužbenca Barud el-Amazata prav v trenutku, ko se je pripravljaj, da izropa trgovino in izginje. Barud el-Amazat je bil Hamd el-Amazatov brat. Nasmili smo tudi listič, pismo Hamd el-Amazata, ki v njem brata Barud el-Amazata pozivlja, naj pride nemudoma v Karanirwan han. Barud el-Amazat nam je ušel, pa bili smo mu za petami.

Zasumil sem, da pripravljata brata nova, na široko zasnovan zločin in da sta si izbrala za žrtev trgovca Galingreja. Hulamu na ljubo sem se odločil, da zločin preprečim in rešim Galingreja, če se bo dalo. Spotoma sem zvedel za skrivnostnega Žutega in za Karanirwan han ter zasumil, da Žuti namerava ugrabiti Galingrejevo premoženje, brata Aladžija, brata Amazata in drugi pa da so njegovi priganjanci. Izpoved stare kmetice je vse te moje slutnje potrdila.

Nisem pa mislil, da je načrt že tako daleč dozorel in da so Galingreja že zvabili iz Skadra ter vtaknili v Karanirwan han. Naglo smo potovali, nazadnje pa smo utegnili priti še prepozno —. Dogodki so naglo dozevali in v nekaj dneh, tako sem slutil, se bom spopadel s slovitim Žutim —

Poizvedoval sem dalje.

"Kako pa je prišel tisti trgovec v Karanirwan han?"

"Hamd el-Amazat ga je zvalil."

"Si zvedela tudi za trgovčovo ime?" sem še vprašal, da bi izključil vsako zmoto.

"Tuje ime je bilo, čula sem ga, pa si ga nisem zapomnila. Silen strah me je popadel, ko sem slišala, kake grde hudobije da nameravajo tisti ljudje."

"Ali mu ni ime Galingre?"

"Da, Galingre, tako so pravili!"

"So še kaj več govorili v svojih namerah?"

"Ne. Prišel je šesti jezdec, tisti mali, mršavi človek, Sue so mu pravili. Tudi tisti je pripovedoval o tebi in o tvoji spremljevalcih in da bi bil po vaši krivdi skoraj utonil v Vardarju. Komaj se je rešil, ves moker je bil."

"Tisto ni res, da bi bili mi krivi! Sam si je bil kriv. Ni se maral prepeljati z nami na brodu, vkljub temu da je Vardar nevarno narastel, sedel je v čoln, deroča reka ga je potegnila s seboj, butnil je ob brod in Suef je padel v vodo. Pa kopriva ne pozebe, rešil se je."

"Saj ne verjamem več, da bi bili vi krivi!"

"No, in kaj je še pripovedoval?"

"Pravil je, da veš, kje živi tisti Žuti in —"

"— in njegovi ljudje so se prestrašili, kajne?"

"Da. Novica jih je razburila

posebno tistega, ki ima brata. Nemudoma, so pravili, je treba obvestiti Žutega.

In zakuriti sem morala, da si je Suef posušil obleko. In grdo vas je klet, pravil je, da ste mu dali bastonado. Vse razbičane je imel podplate, v cunje jih je imel povite in skoraj hoditi ni mogel. Sveže cunje sem mu morala dati in loja je tudi zahteval. In ker ga nimamo, so šli pa zaklali našo kozo. Plačali seveda niso nič."

Zatarnala je. "Reveži smo, gospod, trdo moramo delati, da imamo svoj kos kruha, — pa še tisto, kar imamo, so nam vzeli. Ali niso taki ljudje res hudobni —?"

"Zločinci so, poznamo jih! Koliko pa je bila vredna tvoja koza?"

"Gotovo petdeset piastrov."

"Povrnili ti bom škodo!"

Mignil sem Halefu. Nosil je denar, ki smo ga pred nekaj dnevi vzeli "svetniku" Mubareku, sleparju in zločincu, ki ga je gotovo nakradel in narpopal. Nismo si ga seveda vzeli za sebe, revežem smo ga mislili razdeliti, da vsaj nekoliko popravimo krivice, ki jih je pečenjal zločinski Mubarek.

Dal ji je petdeset piastrov v srebru.

Osupla nas je gledala.

"Gospod, ali boš plačeval škodo, ki jo povzročajo tvoji sovražniki —?"

"Ne, toliko denarja pa res nimam. Moral bi biti bogat kakor padisah, da bi povrnil vso škodo in povrnil vse zlo, kar ga zakrivijo moji sovražniki. Pa za eno samo kozo bo še že. Le mirno vzemi tisti denar pa si kupi drugo!"

Vsa srečna ga je shranila.

"Kako me veseli, da sem vam zaupala in vam odprla vrata! In tudi to me veseli, da sem ti postregla z novicami, ki so za tebe gotovo zelo važne."

Pa naj Bog blagoslovi vašo pot in vsak vaš korak in vse vaše delo! In naj vas varuje pred sovražnikom!"

Odjezdili smo. Še dolgo sta se mati in sin zahvaljevala za nami.

Krenili smo nazaj na našo smer in ostali na sledi naših ubežnikov. Peljala nas je po odprtem, ravnem svetu. Gozda ni bilo, le poredko so stale gručice dreves in šopi grmov.

Naš prej tako zgovorni vodnik je bil na mah nekam zamišljen, zresnil se je.

"Kaj pa ti je kar iznenada?" sem ga vprašal.

"Gospod," je pravil in me v skrbeh gledal, "čul sem, po kaj pcutujete v gore. Izprva nisem mislil, da bo tako hudo. Po tem kar sem danes slišal, pa se bojim, da ste na nevarnih potih. In ker te imam rad in ker s mi rešil sestro iz valov Vardarja, me je zaskrbelo za tebe."

"Ne boj se! Zaenkrat se nam nič ne more zgoditi. Pozneje pa bomo za nevarnost že zvedeli in se pripravili na njo."

"Nič da bi se vam ne moglo zgoditi —? Kaj pa če vas napadejo iz zasede —?"

"Ne verjamem, da bi. In če bi, se bomo branili."

"Branili —? Kako se boš ubranil čakanu, ki prileti v tebe iz zasede —? Ko bi vedel, kakim mojstri so tod ljudje v metanju čakana —! Živ človek se jim ne more ubraniti!"

"Vsakemu čakanu se ubraniš, pa če je še tako dobro namerjen. Znati moraš seve."

"Pa kdo bi se mu znal ubraniti —?"

"Poznam človeka, ki zna."

Neverno je odkimal.

(Dalje prihodnjč.)

JOŽ GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Pri sv. Lavrenciju. — Spomin na mučeništvo sv. Lavrencija. Grob papeža Pija IX. — V cerkvi sv. Križa. — Dragocene svetinje. — V Lateranu. — Znamenitost Laterana. — Svete stopnice. — S. Maria in Cosmedin.

Za popoldne smo si določili, da si ogledamo cerkev sv. Lavrencija, potem cerkev sv. Križa in slavnoznani Lateran, ter ako bo čas dopuščal, mimogrede še kaj drugega. Najprvo smo se peljali k sv. Lavrenciju, ki se nahaja na vzhodni strani zunaj mesta. Ko se pripeljemo tja, nas je že od daleč pozdravljaj velik kip sv. Lavrencija, ki se nahaja na visokem okroglem stebru. Svetnik je opravljen kot diakon, v roki pa drži ražen, ki je simbol njegovega grenkega mučeništva. Nekaj sežnje naprej pa je velika in lepa cerkev ali bazilika, na katere pročelju se nahajajo slike raznih svetnikov. Nekoliko na desno je visok štirioglati stolp, s skoro poševno streho. To je zemeljski dom sv. Lavrencija. Na levi strani je visok zid, za katerim rastejo vitke ciprese, ki se iznad obzidja nemo klanjajo grobu sv. Lavrencija.

Skozi srednja vrata, ki vodijo v predvor, katerega obdaja železna ograja, vstopimo v predvor in od tod v cerkev, katere lepota nas je naravnost iznenadila. Mogočno stebrovje, ki stoji v dveh vrstah, deli cerkev v tri ladje, visoko gori po stenah so krasne slike iz življenja in mučeništva sv. Lavrencija in pa sv. Stefana. Nas je predvsem zanimal svetnikov grob, ki se nahaja pod glavnim oltarjem. Tjakaj smo se mi najprvo napotili. Nekaj časa smo šli po cerkvi, potem pa nekoliko doli po stopnjicah, pa smo pred gro-

bom sv. Lavrencija, katerega smo kleče počastili. Tukaj počiva slavní diakon papeža in mučenca sv. Siksta II. in odlični mučenec cesarskega Rima. Življenjepis tega mučenca pripoveduje o tem mladeniču sledeče:

Ko je za vlade rimskega cesarja Valerijana izbruhnilo preganjanje kristjanov, je dal cesar zgrabiti papeža Siksta II., da ga da umoriti, je o tem zvedel njegov zvesti diakon Lavrencij, ki hiti k njemu z željo, da bi tudi on rad šel z njim v smrt. Žalosten je zaklical papežu: "Kam hitiš, oče, brez sina? Kam greš, sveti duhovnik, brez diakona? Nikdar nisi opravil svete daritve brez služabnika! Dovolil si mi, da sem bil pri daritvi svetih skrinosti, pa mi ne pustiš izkrmaveti s teboj?"

Siksta II. je to zelo ganilo, pa potolaži vrliga mladeniča ter mu v proroških besedah reče: "Ne zapuščaj me, moj sin! A tebe čakajo še hujši boji za Kristusovo vero. Mi starejši prevzemamo lažjo borbo, ti pa si mladenič, zato te čaka slavnejša zmaga nad trinogom. Po treh dneh prideš za menoj, služabnik za duhovnikom. Če imaš kaj denarja v zakladnici, ga med tem razdeli ubožcem." Tako se je Sikst II. poslovil od svojega diakona, potem so ga pa odvedli na morišče.

V tem pa rimski oblastnik Hipolit zve, da ima cerkev velike zaklade in s temi zakladi pa upravlja diakon Lavrencij. Hipolit pokliče Lavrencija predse, ter terja od njega zakladov in Lavrenciju da tri dni odloga, da mu vse to premoženje poskrbi. Po papeževem navodilu stopi Lavrencij med ubožce in sirote ter jim porazdeli vse cerkveno premoženje, potem pa pripelje

pred oblastnika ubožne, bolnike, vdove in sirote ter jih predstavi oblastniku z besedami: "Glej, to so zakladi naše cerkve!" Srdit nad takim početjem ukaže oblastnik Lavrencija mučiti, ter terja od njega, da zataji Kristusa in se tej veri odpove. Lavrencij stanovitno vztraja v veri v Kristusa in ko vse nič ne izda, ga ukaže oblastnik položiti na razbeljen ražen ter ga živega peči. Te strahotne muke prenaša Lavrencij s čudovito potrpežljivostjo. Ko je bil na eni strani že ves opečen, pravi oblastniku smeje: "Ena stran je že pečena; obrni me!" Nato je molil za blagor rimskega ljudstva ter med molitvijo dušo izdihnil dne 10. avgusta leta 258. Pokopali so ga na zemljišču sv. Cirijske. Ko je Konstantin Cerkev osvobodil, so na njegovem grobu sezidali cerkev, katero so pozneje še parkrat zelo povečali in ozaljšali, da je zdaj ena najlepših cerkev v Rimu. Na njegovem grobu so se godili številni čudeži, s katerimi je Bog poveljal tega odličnega mučenca, katerega mučeništvo je bilo nenavadno bridko. Živega peči na ražnju, to so strahote, ki se ne dajo popisati.

Poleg sv. Lavrencija počivajo tudi zemeljski ostanki prvega mučenca, sv. Stefana, čigar ostanke so pripeljali iz Jeruzalema v Rim, ter jih položili poleg sv. Lavrencija. Pač zelo častna tovariša, ki sta vredna biti skupaj. Eden je proslavil s svojim mučeništvom Jeruzalem, a drugi pa Rim. Tako smo počastili tukaj oba sv. mučenca ter se jima poklonili. Od tam smo šli nekoliko nižje v drugi del cerkve, kjer smo si ogledali kamen, na katerega so položili izmučeno truplo sv. Lavrencija, ko so ga vzeli z ražnja. Na kamnu se še poznajo sledovi krvi sv. Lavrencija. Z zanimanjem smo gledali marogasti kamen, na katerem je počivalo do smrti pečeno truplo mučenca,

pri misli, kako visoko ceno je plačal sv. Lavrencij za vero, ki jo je imel. To je bila najvišja cena, ki si jo je sploh mogoče misliti. Taka cena presega cene vsega sveta. Kdo bi se dal za vse bogastvo tako mučiti? Prav gotovo za svetno bogastvo nihče. Le sv. vera in pa nebesa so bila sv. Lavrenciju tisto velikansko bogastvo, da se je dal do smrti opeči na ražnju, da jih doseže. Kaj pa današnji kristjani-katoličani? Koliko je danes pri nas vredna ta vera, za katero je tako bridko trpel sv. Lavrencij? Oh, pri današnjih kristjanah je pa ta vera sila poci. Prav mnogi se jo še braniti ne upajo. I, kaj bodo pa ljudje rekli? Saj, saj. Mnogi jo sploh odklanjajo, ter je po njihovem mnenju za v staro šar. Zopet drugi jo naravnost besno sovražijo, da si krščeni, ampak so pravcati janičarji, ki niso prav nič boljši kot je bil oblastnik Hipolit in cela vrsta drugih njemu podobnih trinogov. Ampak ti niso bili krščeni, bili so pogani, sedanj pa so krščeni. Torej še toliko slabši. Res, le janičarji. Ljudje pa cinajo in cecajo, veseljačijo, vera gineva, morala propada, svet pa se pogreza... Blagor jim, ki so prezirali svet in njegovo bogastvo, ter stremili za najvišjimi cilji, četudi je pot tja vodila le po razbeljenem ražnju, četudi so jim meči sekali ude in glave in če so jih trgale divje zveri. Na vse to se niso ozirali, ampak junaško stopali naprej do cilja.

(Dalje prihodnjč.)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—



Zgorej v sredini je morilec McCall, ki je umoril 5 letnega Jimmyja Cash v Princeton, Fla. in bil obsojen na električni stol. Spodaj je pogreb nedolžne žrtve.



Pot, po kateri je hodil tornado v vasi Clyde, Texas. Pri tem je bilo ubitih 13 oseb, ranjenih pa nad 40.

Dobro vam je znano, da se je preselila družina Ant. Strojina iz clev. hriba tje v bližino Madisona, C. Družina Ant. Strojina je zelo dobro poznana v Clevelandu, kjer še vedno lastuje hišo na Maryland Ave. in gasolinsko postajo na Turner Rd. Toda niso poznani med nami samo vsled svojega premoženja, ampak svojih dobrih del, ki so jih med nami delili ob vsaki priliki.

Mr. in Mrs. Anton Strojina pa nista pozabila svojih prijateljev, zato sta sklenila, da bosta svojim znancem in prijateljem brezplačno postregla z dobro pečenko v soboto 25. junija v svojih novih prostorih. V teh svojih novih prostorih imata vsega na razpolago, s čemer si človek dušo priveže. Z besedo, vse najboljše na tem svetu. Še celo več kot pa povedo tri sladke besede: cukar, med, pa tržške fige in pivo za poplakniti.

Zato prosim članstvo društva Naš dom št. 50-SDZ, da se udeleži tega obiska v soboto, kateremu je le mogoče. Priprani bodite, da bo to dan največjega veselja. Upam, da se bo precej naših članov odzvalo. Saj ni taka daljava. Kakih 40 milj po cesti št. 20 in na County Line Rd. v Madisonu.

Ti, Tone Strojina, če pridejo vsi Tvoji prijatelji v soboto v vas, pa bo premalo 50 pečenih koštrunov. Pa nič se ne ustraši, saj Clevelandčani malo jemo, naše boljše polovice so pa zadovoljne kar s šalčko kofeta.

Torej da se vidimo v soboto pri Tonetu Strojini v Madisonu. Do takrat pa ostanite zdravi.

France s hriba

DNEVNE VESTI

50 ranjenih v bitki z brezposelnimi v Kanadi

Vancouver, British Columbia, 21. junija. Kanadska državna konjenica in mestna policija se je dve uri borila s približno 1.000 brezposelnimi na mestnih ulicah. Najmanj 50 oseb je bilo

ranjenih v ostrih spopadih in na hišah v mestu je bilo povzročeno do \$200.000 škode. Brezposelni so se že pred enim mesecem naselili v poštnem poslopju in v umetniškem muzeju in izjavili, da se ne umaknejo prej, predno provincialna vlada ne odobri stalen reliefni program. Brezposelne so večeraj s plinskimi bombami pognali iz poslopj. Ko so bili na cesti, so napadli policijo, kateri je prišla na pomoč konjenica. Pri umikanju so ljudje razbijali šipe povzročali drugo škodo. Bil je silno tragičen prizor.

17,092 postav je hotel narediti kongres

Washington, 21. junija. Tekom zasedanja pravkar odgode-nega kongresa je bilo v obeh zbornicah kongresa vloženih nič manj kot 17,092 predlogov, o katerih so kongresmani pričakovali, da postanejo postave. Toda kongres je vsega skupaj sprejel komaj 1,700 predlogov in jih spremenil v postavo, dočim je bilo ostalih 16.000 vrženih v koš. Izmed od kongresa sprejetih postav jih je predsednik vetiral 285 ali več kot sploh kateri predsednik pred njim.

1,216 slaboumnih steriliziranih v Oregonu

Salem, Oregon, 21. junija. Kot poroča državni zdravstveni urad so v državi Oregon tekom zadnjih 21 let sterilizirali 1,218 blaznežev in slaboumnih. Država je začela s steriliziranjem potem, ko so zdravniške oblasti dognale, da se družine slaboumnih dvakrat hitreje množijo kot družine normalnih ljudi.

Zopet en radikalec poražen v Minnesoti

Minneapolis, Minn., 21. junija. Sedanji guverner države Minnesota Elmer Benson, ki je član delavsko-farmarske stranke, je bil skoro gotovo poražen od drugega člana iste stranke Hjalmar Petersona. Benson spada k radikalnemu krilu delavsko-farmarske stranke, dočim je Peterson načelnik konservativnega gibanja v stranki.

Davey, Sawyer in Lewis

Gouverner Davey je včeraj v svojem govoru potom radio izjavil, da je glavni podpiratelj njegovega nasprotnika Sawyerja John Lewis, načelnik C.I.O. Nadalje je guverner Davey izjavil, da dobiva Sawyer podporo od komunistične stranke države Ohio. Davey je rekel, da sicer ne trdi, da je Sawyer sam komunist, toda da se nahaja v strašno slabi družbi. Nadalje je Davey povedal, kako so ga komunisti v Toledo izžvižgali pred tremi tedni. "To so bili komunisti," je rekel guverner, "katere je poslal na sejo njih prijatelj, moj protikandidat Charles Sawyer."

MALI OGLASI

Odda se

stanovanje, štiri čedne sobe, vse na novo dekorirano, kopališče in garaža na zahtevo. Vprašajte na 1106 E. 64th St.

June 22. 24. 28.)

Hiša naprodaj

Za eno družino, šest sob, furnez na vodo. Zunaj obzidana. Zraven je tudi dvojna garaža. Hiša je stara 6 let in se nahaja na 735 E. 286th St. Blizu Bab-bitt Rd. v Euclidu. Lastnik živi v njej in si jo lahko ogledate vsak dan. Tel. KEnmore 4757-J.

(147)

Proda se

dobro urejena slovenska grocerija. Za naslov poizvedite v uradništvu tega lista.

(145)

Psi naprodaj

10 tednov stari, nemške pointer pasme; najboljši lovski psi. Oglasite se na 705 E. 156th St. Tel. MUIberry 9732.

(146)

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Koliko bede in nesreče je preživela skozi sedemnajst let svojega življenja. Ni bilo le slučajno to, da se je toliko zametala za usodo malega Vladimirja. Isto, kar je on sedaj preživljal, doživela je vse v njegovih letih. Brez starišev, brez svojcev, je istotako padla v roke takšnega odgojitelja. V šestem letu je imela srečo, da jo je vzljubila in vzela k sebi stara gospa. Dala jo je izučiti šivanja in se je mnogo brigala za njeno vzgojo. Toda, stara dobrotnica je našla, da stara Petrovna je našla, da dne živi sama in se prehranjuje z delom svojih rok.

Nikdo na svetu ni živel tako štedljivo, kot mala grbava šivilja. Kupovala je le najpotrebnejšo hrano, a po zimi je kurila v svoji sobici le toliko, da bi nekoč dosegla cilj, o katerem je toliko sanjala. Hranjevala je kopejko do kopejke za namenom, da čim zbere zadostno vsoto, odpre modno delavnico.

V sedmih letih sigurno dosežem, — je govorila Petrovna sama sebi. Tedaj bom posedovala lepo, okusno opremljeno delavnico, toda ne v tem gdem "Temnem gradu" ampak v boljem delu mesta, kjer stanujejo finjši ljudje. Tedaj se bodo pred mojo modno trgovino ustavljale kočije knezov in odličnjakov.

Kadar bo to izvršeno, tedaj bodo vsi pozabili na moja grbava pleca. Vse bo tako, kot mi je pravila moja stara gospa: Draža Petrovna — s to igro moreš osvojiti ves Petrograd. Ker celo najfinjši knežinj se priklonijo pred šiviljo, od katere zavisi veliki del njihovega družabnega ugleda.

In ko postanem bogata, — nadaljuje Petrovna, razgovarjač se sama seboj, — poiščem malega Vladimirja, ki bo takrat že veliki Vladimir in mu dam denarja, da more iti na visoke šole in postati znamenit mož.

Gori! — vzklikne v tem trenutku neki glas na ulici.

Gori, gori! Hiša gori! — se zaslišijo tudi drugi prestrašeni glasovi. In v hipu se od vseh strani razlega kričanje in klici na pomoč.

Petrovna vstane, odloži delo in se popne na okno.

— Za Bogā, povejte mi, kje

gori? — vpraša nekega človeka, ki je stal nekaj korakov vstran od njenega okna.

— Nad vašo glavo, gospodična! — odgovori človek. — Ako čim hitreje ne zapustite to karsarno, se bo zrušila na vašo glavo kakor hiša iz kart.

— Z obupnim krikom odhiti Petrovna v sobo, odpre vrata in odbrzi na ulico. Ozka ulica je bila črna od množice, ki je radovedna upirala oči v okna podstrešja iz katerih se je valil gost dim, pretrgan včas od jezikov plamena.

Prebivalci tretjega nadstropja so že začeli metati pohištvo skozi okno na ulico.

— Edini pogled v višino je uveril Petrovno, da je požar nastal v Jankovičevem stanovanju.

Nekaj časa je stala vsa iz uma, a nato je naglo odbežala k neki skupini ljudi in vzkliknila, sklepajoč svoje roke:

— Dete! Dete se nahaja v gorečem stanovanju! — Hitro! Hitro! Rešite ga! Pomagajte!

Toda ljudje so samo skomignili z rameni in gledali naprej na streho hiše.

— Ognjegasci morajo vsaki čas priti, — reče eden iz njih, — jim je že javljeno.

— Ali predno oni pridejo, lahko mali Vladimir že zgori ali se uduši v dimu

— Da, toda kdo bi si upal iti gor, v morje ognja! — vzklikne nekdo drugi.

— Jaz! — vzklikne Petrovna. Ako gre z menoj nekaj moških, ki bi pomagali razbiti vrata.

In ne gledajoč da jo kdo spremlja, pohiti po stopnjicah. Za njo je pohitelo nekoliko mož, osupnenih nad njeno hrabrostjo.

— Tu so vrata! — pokaže Petrovna na nje, ko je prišla do Jankovičevega stanovanja.

— Vdrite! — Slišite, kako nesrečno dete javka in joče za pomoč!

— Jasno se je čulo, kako prosí za pomoč in kako ponavlja ono prošnjo iz pripovedke, katero mu je Petrovna prej začela pripovedovati:

— Pridi, bela miška! Pomagaj mi! Pridi, bela miška, prid!

Možje, ki so šli za Petrovno, se upro z rameni v vrata in za nekaj trenutkov se zrušijo z ropotom in pokanjem. Gosti dim se je privabil iz hodnika, a ognjene iskre so letele okoli. Zajeti od dima so skočili nazaj in neodločno zastali.

Edino Petrovna pohiti naprej. Dim jo je oviral, da vidi Vladimirja. Toda oprezno ti pa steno hodnika in dospe do njega.

Zagrabila ga je in ga hotela odnesti. Toda mali je ležal brez zavesti na njenih rokah in bil je privezan z vrvjo, tako da ga ni mogla odnesti.

Vsaka sekunda je postala dragocena. Močan plamen je udrl že iz sobe na hodnik in zašvigal nad njeno glavo.

Petrovna zbere zadnje moči in potegne. Vrv ni popustila.

— Ali je mali Vladimir v resnici zgubljen, — javka, — zgubljen kljub temu, da ga držim v svojem objemu! Sveta Mati Božja, zaklinjam te, pomagaj in reši ga!

V istem trenutku se njena roka dotakne nečesa hladnega špičastega, kar je viselo ob njenem plašču. Vriškajoča od veselja, pograbi predmet. Bile so njene škarje, katere je ime-

la pri delu vedno privezane okrog pasu.

Nekoliko močnih zarez in vrv je bila odrezana.

Petrovna pritisne dečka na svoje prsi in odhiti z njim na stopnice. Čutila je, kako ji zmanjkuje moči.

Na stopnjicah so ji hoteli vzeti dečka iz naročja. Toda Petrovna jih odrine v stran in pohiti po stopnjicah. Pred očmi se ji je meglilo, roke in noge so ji klecale. V trenutku ko je ugledala ulico in ljudi, se nagne s celim telesom, tema pokrije njene oči in pade nezavestna na zemljo.

V Petrogradskem sirotišču Po petrogradski ulici se je počasi premikal črni voz, ki je imel na vsaki strani bel križ.

Ko je prevozil gotovo vse mesto, se je končno ustavil v bližini Aleksandrovega Portala pred neko veliko stavbo.

Stari kočijaž z belo brado stopi z voza in gre zibaje k vhodnim vratom. Tu zagradi kovinasti držaj in ga krepko potegne. V notranjščini hiše se začuje glasni zvok zvonca. Nekoliko trenutkov nato se odpro vrata in v njih se pojavijo neki dobrodušni človek v krznenem plašču in s kučmo na glavi.

— Nam zopet enega pripelješ? — vpraša kočijaža.

— Da, nekega dražestnega dečka petih let. Rešen je bil, napol mrtev iz neke hiše.

— Je ožgan? — je vprašal človek s kučmo.

— Ni! Toda dihal je dosti dima in navžil je toliko strahu, da boste imeli dosti dela, da ga spravite na noge.

— Tedaj takoj pokličemo zdravnika — se podviza človek in pritisne na poseben zvonec. Nato gre s kočijažem do voza in mu pomaga izvlačiti nosilnico, na kateri je onesveščen ležal mali blede deček.

Oprezno so prenesli Vladimirja skozi hišno vežo v neko prijazno sobico.

Hiša je bila petrogradsko sirotišče.

Hišo je zgradil neki ruski dobrotnik in jo predal upravi glavnega mesta. Stori je to v spomin na svojo lastno mladost, ko se je beden in brez strehe ter brez roditeljev potepal po petrogradskih ulicah.

Namesčenci zavoda so posečali podnevi in ponoči hišo in posvečali pažnjo vsakemu po jedincem detetu. Deca so bila čista in redno oblečena, v boleznih dobro negovana in v naukih vestno poučena.

Ko je Petrovna prinesla onesveščenega Vladimirja iz goreče hiše, je bil slučajno temu prizoru navzoč neki uradnik iz tega sirotišča. Hitro je naročil sanitetni voz in dal nesrečno dete odvesti v sirotišče.

Ze po par minutah je stal poleg njega zavodni zdravnik. Vestno je preiskal ponesrečenega dečka in je izjavil, da do sedaj ni nobene nevarnosti za njegovo življenje. Potrebna je samo dobra nega, da se dete opomore od slabosti in posledic zapostavljanja.

Ko se je mali Vladimir zopet osvestil, se mu je zdelo, da je prišel v nebesa. Tam ni bilo zmerjanja ne udarcev, tam ni bilo treba gladovati in spati na trdih tleh. Videl je le ljubeznivost in skrb za svoje dobro.

Posebno pažnjo na mladega Vladimirja je obračal mladi učitelj Konrad Felsing. Ves svoj prosti čas je posvečal dečku.

Mladi učitelj je bil po rodu Nemec. Nikdo ni vedel, zakaj je zapustil domovino. Sam ni o tem nikdar besede pregovoril. Kadar se je v njegovi prisotnosti govorilo o Nemčiji, se je naglo obrnil na stran, da bi zakril svojo bol.

Bil je okoli osemindvajset let star, vitkega stasa in obričnega obraza, iz katerega se je zrcalila resnost in dobrota. Dolgi plavi kodri so mu padali do ramen, a izpod razumnega čela so gledale mirno v svet

globoke modre oči.

Neki dan se na njegovem obzoru pojavi potrnost. Dobil je poziv, da se po dovršenem nauku in obedu javi v direktorjevo pisarno. Slutil je, da ga tam ne čaka ničesar ugodnega.

Ko je končno deca skončala obed in šla na igre, se Felsing napoti v direktorjevo pisarno.

Direktor ga je hladno sprejel in mu ni ponudil stola.

— To je zadnjikrat, ko vas opominjam, gospod Felsing, — reče direktor. — Način, s katerim ravnam napram našim gojencem, mi najmanj ne ugaja. Tukaj ne odgajamo nikakih princev in plamičev in ne moremo z dečo postopati v rokavicah. Prej kakor ste vi prišli sem, je vladal tukaj popolnoma drugi duh. Odkar ste tukaj, je popolnoma zmanjkalo discipline in strogosti. Odkrito vam povem, moj gospod, če bi sam odločal v tej zadevi, bi vi takoj zapustili zavod. Ali na-

stavljeni ste — na žalost — od mestne uprave in ne morem ničesar drugega storiti kot odposlati upravi izveščaj o vas in vašem napačnem ravnanju.

— Gospod direktor, — ga je prekinil Felsing z razburjenim glasom in svetlim pogledom, — mislim, da svojo dolžnost napram nasrečni in siromašni deči vršim vestno in dobro. Mislim, da je naloga nas učiteljev v takem zavodu ne samo v tem da smo otrokom šolski učitelji, marveč da jim nadomestujemo izgubljene roditelje in postopamo z njimi jako obzirno. Strogost, katero zahtevate, prepustimo narednikom v vojski.

Po teh besedah plane direktor pokonci in težko obvladuje svojo jezo.

— Obnašate se napram meni zelo nedostojno prav za prav drzno, moj dragi. Morda mislite, da se nisem potrudil zvedeti za vašo preteklost.

Konrad Felsing prebledi in stopi nazaj.

Direktor se mu približa in ga motri skozi svoje z zlatom obrobene očale.

— Bil sem radoveden, — nadaljuje s pridruženim glasom, — in povprašal sem v Berlinu o vas. Tako sem zvedel, da je bil visoko moralni gospod Felsing, ki je bil v Berlinu nameščen na neki gimnaziji, preko noči sramotno odpuščen.

Felsing pritisne obe roki na svoje srce. Hotel je spregovoriti, toda glas mu je zastal grlu.

— Poslušajte, gospod direktor, — pregovori končno, — poslušajte moje opravičilo.

— Ne prizadevajte si, — odgovori triumfiračje direktor. — Ali hočete mogoče zanikati, da ste v Berlinu bili vodja socialistične stranke, ki stoji blizu idejam naših nihilistov?

— Gospod direktor, verujte mi, da nemška socialistična stranka predstavlja samo stotine tisočev poštenih ljudi, ki so se združili zato, da zboljšajo življenje.

— O tem se ne bomo prepirali, mladi gospod! — nadaljuje porogljivo direktor. Verjamem, da so pristaši one stranke pošteni ljudje, samo imeli so le v svoji sredini nekega tata.

Po teh besedah je nastala daljša pavza, v kateri se je čulo le težko dihanje mladega učitelja.

— Kaj hočete stem reči, gospod direktor? — vpraša končno Felsing z molkljim glasom.

— Ali je res potrebno, da vam to raztolmačim? — se je rogal direktor. — Sigurno boste poznate svoje življenje kakor jaz. Ali se morda ne spominjate dneva, ko je vodstvo stranke izvedlo revizijo blagajne, katero ste vi upravljali. Ko se je sestavilo stanje blagajne, se je dognalo, da manjka večja vsota.

— Da, bil je primanjklaj — pravi Felsing. — Ali ta vsota ni bila poverljiva, ne ukradena, ta vsota je bila dana za neko plemenito stvar. — Bog — kje bi začel, da se razjasni nesporazum. Kako naj zbršem s čela nepravilni žig sramote, radi katerega sem moral zapustiti domovino, stariše in zaročenko.

V očeh mladega učitelja se zasvetijo solze in glas se mu zlomi.

Toda strogi mračni človek, ki mu je vrgel v obraz težko obsodbo ni poznal usmiljenja.

— Dobro igrate komedijo, moj dragi, — reče ostro. — Revizija je ugotovila primanjklaj v blagajni in niste mogli dati nobenega pojasnila, kje je denar potrošen. Ali ni bilo tako?

— Uradne ure

Uradne ure uredništva in uprave "Ameriške Domovine" so sledeče: v ponedeljkih, torkih, četrkih in petkih: od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Ob sredo: od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne. Ob soboto: od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Priporočilo

Našim naročnikom v Geneva in Madison okolici naznanjamo, da je prevzel zastopništvo dnevnika "Ameriška Domovina" dobro poznani farmar

Mr. Joseph Gramc

Mr. Gramc ima polno pravico pobirati naročnino od starih naročnikov in sprejemati tudi novo naročnino, kakor vršiti še druge posle, ki so v zvezi z našim podjetjem. Naše slovenske farmarje v Lake, Ashtabula in Trumbull county, ki so naročniki, prosimo, da plačajo pri Mr. Gramcu, ali pa jih bo Mr. Gramc sam obiskal in dal uradno potrdilo. Našim ljudem ga toplo priporočamo. — Uprava Ameriške Domovine.

VABILO NA

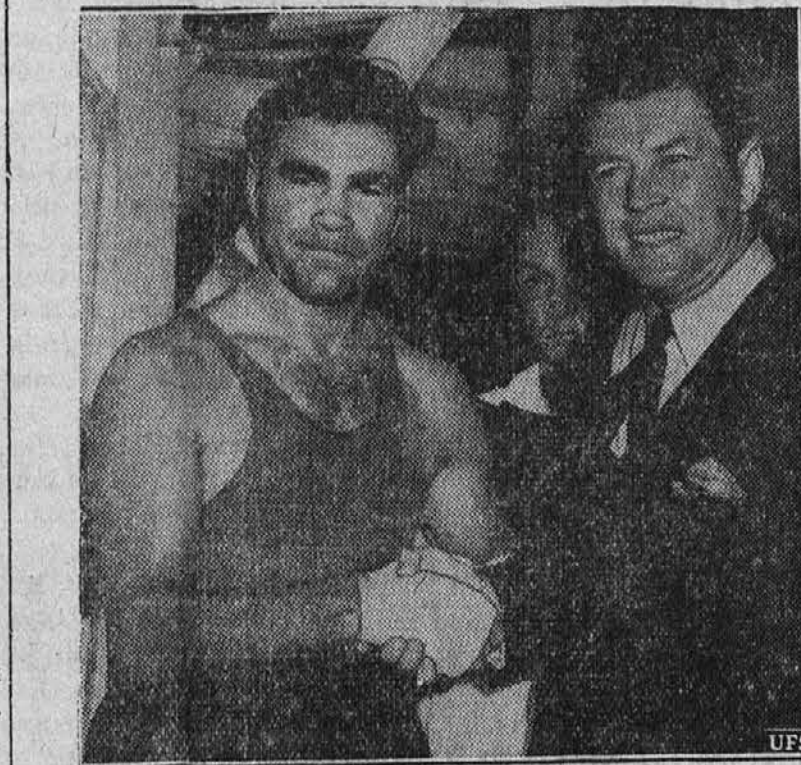
otvoritev nove gostilne

V SOBOTO 25. JUNJA

Vrši se slavnostna odprtja naših lepo urejenih prostorov. Servirala se bo vsake vrste pečenka brezplačno. Na razpolago bo vsakovrstna fina pijača in druge dobre stvari, kar vam srce poželi. Prijatelje in znance vljudno vabimo, da nas posetite ta dan. Se toplo priporočava za obilen obisk.

MR. & MRS. ANTON STROJIN

Route 20, County Line Rd., Madison, O.



Max Schmeling, levo in Gene Tunney, desno. Max se bo v sredo 22. junija udaril za svetovno prvenstvo z zamorcem Joe Louisom v New Yorku. Tunney je bivši svetovni prvak v rokoborbi.



Norman Thomas, levo, zahteva zadoščenja radi napada z jajci v Newark, N. J., ko je hotel govoriti na javnem prostoru, pa ga je ljudstvo pregnalo.



Vsled deževja se je zemlja pod progo zmečala in lokomotiva je zdrknula v vodo blizu Horine, Mo. Strojevodja je pri tem utonil.

PRAZNOVANJE

LEPOTE in OGNJA

- Gala parada
- Lepotična tekma
- Umetalni ogenj
- Tekma narodnih noš
- Narodni plesi

Cleveland Stadium

29. JUNIJA, 7:30 P. M.

Vstopnice v predprodaji v skoro vseh downtown trgovinah

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM

Pohistvo in vse potrebščine za dom.

6612 ST. CLAIR AVE.

Henderson 2975

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEND. 5670